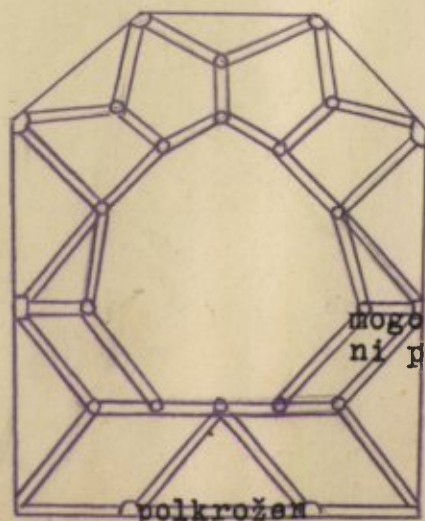

B i t n j e.

Podružnična c.Vnebovzetja Prebl.
Župnija Boh.Bistrica. D.M.

Zunanjščina: Kot znotraj je cerkev tudi zunaj izredno lepa in v izbornem stanju. Presbiterij ima zidec prirezan po gotiskem načinu. Tudi zvonik ima enak zidec kot presbiterij in v isti višini. Zvonikov prvi zidec je okrogel kot opazamo pogođto v zgodnjem baroku. Dolnji zvonikov zidec je izpodrezan, a ne tako ostro kot je navadno pri gotiki. Pod venčajočim zidcem je konzola, kar je tudi tipično za 17. stol. Line iz zelenega kamna so dvojne. Ladja nima zidca. Vsa okna so štirioglata, iz zelenega kamna; so ozka, visoka in lepo baročno delo iz 17. stol. Glavni portal je krasno baročno delo iz zelenega kamna. Poleg portala cerkve v Dvoru pri Polhovem Gradcu je ta najbogatejše izdelan, kar jih je dr. Stele dotlej videl. - V južni steni je lep baročen portal iz zelenega kamna; bogato je profiliran in okrašen z zvezdicami in z vrstico biserov. Visoko na steni so vzdani gotski reliefi, bržkone konzole ali sklepniki: Kristusova glava in doprsen svetnik, ki ima v desni roki palico ali žezlo; žal sta oba prebeljena. - Tudi v severni steni so vzdani, sedaj prebeljeni, gotski reliefi: angel, ki nese križ; doprsna Marija s krono na glavi; Marija doji nago dete Jezusa; svetnik ali svetnica z glavo obrnjeno k nebu; v desni ima nerazločen predmet, mogoče bič za bičanje; drugi svetnik ima pred prsmi odprto knjigo, ki jo drži z obema rokama. - Pred cerkvijo je lepa, prostorna in na tri strani odprta lopa. - Baročna zvonikova streha je zelo lepa. Tudi obzidje, katerega streha je deloma slaba, je v dobrem stanju; dohodi do okrašen.

Notranjščina: Velik in lep baročen prostor iz 17. stol. Presbiterij ima navidezno nekonstruktivno rebrovje z okroglimi sklepniki.

mogoče ta del
ni povsem to-
čen.

lok-istodoben s prezbiterijem

Ladja ima bečvast svod, ki je na pilastrih; od vsake traveje vrezane kapice. V slavoloku je lesena greda, na kateri je Kristus na križu, sv. Janez in Marija ter napis: Per signum Crucis de inimicis Nostris libera nos Deus noster 1693.- Pred slavolokom je v tlaku kamnita plošča z napisom: + Allhier ligen begraben die 3 wolledegeborne herrn von Locatelli gebrüder Hr Georg der Ao 1682 Hr. Vincez der im 1706 /št.6 je popravljena v 7/ vnd hrAlexander im 1722 /zopet št.6 popravljena v 7/ seelig im Gott verschiden seynd.

O p r e m a: Veliki oltar je krasen barok. Pod glavno nišo, v kateri je nov kip Marijin, je prvotni napis: Salus nostra in manu Tua est respi / ciat nos tantum Domina Nostra et laeti / serviemus Regi / ornament/ Gen.25 et 27.1668 / Regina Sacratissimi Rosarii O.P.N. Oltar je eden najbogatejših svoje vrste. Antependij je slikan. Prvotna polihromija. Oltar obstoja iz treh delov, katerih vsaki je vertikalno tridelen. Stranska dva imata spodaj portal z vrati, ki se zapirajo. Okvir vrat tvorita dva stebra, ki sta okrašena s simetričnim ornamentom in s sadnimi venci; stebra nosita tramovje, ki je vse pokrito s takrat tipičnimi ornamentami z viticami; zidec ima spodaj viseče resice; na vrhu okoli nizkega podstavka sta dve simetrično razvrščeni listni vitici. Pridglavnem srednjem delu je pred menzo lesen antependij, pokrit z listnim viticastim ornamentom in z angelskimi glavicami. V tem okvirju je na platno razpeta slika Marije s plaščem, Marija sedi; na glavi ima krono, v desnici žezlo, na levici dete Jezusa s krono; Jezus daje rožni venec klečečemu, brezbrademu, z veliko lasuljo pokritemu možu z oklepom; mož je čez rame pokrit s težkim rdečim plaščem. Pod Marijinim plaščem, ki ga drži dva angela, so zbrani vsi stanovni; kmetje in kmetice so v svojih nošah. Ob menzi je na vsaki strani po en podstavek, pokrit z volutnim ornamentom in s sadnimi girlandami; na teh podstavkih sloni stebrovje, ki tvori okvir glavnega srednjega dela oltarja. Nad oltarjem je tridelna konzola okrašena z ornamentom in z angelsko glavico; na konzoli so 3 stebri, od katerih sta zadnja dva marmorirana, sprednji pa poslikan z listno vitico, ki se vije okrog njega.- Za temi stebri je po ena niša, katere stene so pokrajinsko poslikane; v desni niši se nahaja klečeč svetnik, ki ima v levi palico, ki jo dviga, z desno pa kaže na ovčko pred

seboj./Sv.Janez:Glejte jagnje božje!/.V levi niši se nahaja sv.Hieronim,ki ima v desnici kamen,pred seboj pa leva.- Na zidcu tega stebrovja sedi vselej po en angel,ki drži v roki palmovo vejico.Temu spodnjemu stebrovju odgovarja v zgornjem nadstropju dvodelni pravokotni podstavek,na katerem stoji spredaj nag pu-to,na notranji strani pa oblečen angel z zavitim sveč-nikom.Ta dva nosita na glavahrazčlenjeno tramovje, na katerem so polkrožna polslemena;na teh sedi po en angel;levi angel ima v rokah Veronikin prt,desni nima sedaj nič,a je gotovo kaj imel.V prostoru,ki nastane za obema tramovje nosečima angeloma kleči na levni žen-ska,ki moli /Magdaleha ?/,na desni pa je speč otrok,ki sedi in naslanja svoje levo lice v levo dlan;na glavi ima nimb;komolec ima oprt na predmet,na katerem sedi. Predstavlja mogoče dete Jezusa.Pod glavno nišo je na-pis,ki sem ga že omenil,nad njim pa je niša,v kateri se je nahajala oblečena Marija kot lutka z detetom Je-zusom;zdaj je kip v posebni omari poleg južnega stran-skega oltarja.Podoben kip Marije kot lutke,ki je bil v omari,so oddali v neko znamenje blizu Gorjuš.Sedanji Marijin kip v glavni niši je nov.V niši zgornjega de-la je sedeča,oblečena Marija z detetom;Marija ima na glavi krono;Jezus ima v desni nek črn okrogel predmet:morda nek sadež;kuliso slike tvorijo oblaki.- V višini glavne niše je na levem in desnem stranskem krilu po ena niša,obdana na vsaki strani od treh stebrov,ki so bogato pokriti z ornamentom,ki je skoraj na vsakem ste-bru drugačen;stebri so oviti z listnato vitico.- V levi niši je kip svtnika-redovnika brez emblemov,razen ka-mena pri nogah;mogoče je predstavljen sv.Štefan.V des-ni niši je kip redovnice ,ki ima na glavi krono.Kip je zelo črvivi;leva roka je odpadla,desna pa je že skoro popolnoma snedena.- Nad temi nišami je po ena niša ob-dana od dveh stebrov;stebri so enaki spodnjim.Ob stra-nih je po eno ornamentalno krilo,ki se končuje z angel-sko glavico.Nad tema nišama je po en nizek nastavek,na katerem je zvezda žarkov z napisom I H S in Maria.- Srednji del nad zgornjo nišo se končuje s polkrogom,na katerem je podstavek;na podstavku je v oblakih ,obdan od žarkov Bog Oče s trikotnim nimbom;v levici ima ze-meljsko kroglo,desnica pa je dvignjena k blagoslovu. Ob straneh se vije bogata listna vitica.Na levi spredaj

je bradat svetnik s knjigo v levici in z dvignjeno desnico; na desni je brezbradi svetnik s knjigo v desnici in z velikim križem v levici; na vrhu listne vitice sedita in napol ležita dva moža, na vsaki strani po eden. Polihromacija je prvotna; v ornamentiki prevladuje zlato, ozadje je zelenkasto marmorirano. Stebri imajo rdeče in zeleno ozadje, sicer so barve rdeča, zelena in malo azurne. Barvni vtis je zelo pester, deloma fin.

Severni stranski oltar sv. Ane je lep rokoko. Zada je zastor z resicami, ki zaokrožajo konturo. Na vrhu je baldahin, ki sloni na volutah; na spodnjih koncih volut so vaze s cvetjem; po pilastrih vise od kapitelov cvetne vejice. Ob niši sv. Ane je na levi sv. Joahim, na desni pa drug bradat svetnik; mogoče je ta svetnik sv. Pavel, na kar sklepam po tem, da spada k njemu meč, ki ga ima sedaj sv. Joahim. Na zidcih pilastrov sedita na levi svetnica s kelihom, na desni pa svetnica s prsmi na krožniku. Pod baldahinom je od žarkov in oblakov obdana postava, ki dviga velik križ /vera ?/.

Južni stranski oltar je enake konstrukcije. V glavni niši je sv. Jakob, v levi neki svetnik s knjigo in križem, v desni pa sv. Rok. Na zidcih klečita dva vojščaka s šlemi. Pod baldahinom je od oblakov in žarkov obdana svetnica, ki daruje beraču klečečemu pred njo. - Tudi stranska oltarja sta v koncepciji fina; posebno se poda s svojim finim zelenkastim tonom zastor, posejan z rožami. Oba oltarja sta še v prvotni polihromaciji; posneta je struktura lesa, ki je svetlorjav. Oltarja sta karakteristična za sredo 18. stol. Rokokojske grablje za sveče so pozlačene. Prižnica je iz druge polovice 17. stol. Na baldahinu z volutami je stoječa, kronana Mati Božja z Detetom. Na balustradi so kipi štirih evangelistov. Kipi so bili nemierno preslikani istočasno s stranskimi oltarji. Križev pot je sicer priprost, toda lep; je iz 1. pol. 19. st. in je zelo vreden ohranitve.